

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.4.2011
COM(2011) 224 окончателен

2011/0091 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**за изменение на Регламент (ЕО) № 521/2008 за създаване на съвместно
предприятие „Горивни клетки и водород“**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Съвместните технологични инициативи (СТИ) се въвеждат в Седмата рамкова програма (7РП)¹ въз основа на член 187 отДФЕС (предишен член 171 от ДЕО) като средство за установяване на публично-частно партньорство на европейско равнище в областта на научноизследователската дейност. Съвместните технологични инициативи са израз на силната ангажираност на ЕС с координацията на усилията, които се полагат в научноизследователската дейност, за укрепването на Европейското научноизследователско пространство и постигането на европейските цели за конкурентоспособност.

Съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ (СП ГКВ) беше създадено с Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета от 30 май 2008 г. Трите члена — промишлената група (ПГ), научноизследователската група (НИГ) и Европейската комисия, финансират съвместно административните и оперативните разходи.

От самото начало за участието на промишлеността съществуваше изискване за финансова вноска в размер на 50% от текущите разходи (които си дели с Комисията) и апортната вноска на промишлеността за оперативните разходи да е най-малкото равна на финансовата вноска на Комисията.

От създаването си досега СП ГКВ публикува три покани за представяне на предложения: първата за бюджет от 28,1 млн. EUR, втората — 73,1 млн. EUR и третата — 89,1 млн. EUR. Разпоредбата за съответстващи вноски на промишлеността за оперативни разходи означава, че промишлеността трябва да покрива и вноски за останалите участници (в т.ч. университети, научноизследователски центрове, публични органи и др.) за всички видове дейности, вкл. за фундаментални научни изследвания.

Резултатът от първите две покани на СП ГКВ за представяне на предложения показва, че е необходимо максималното ниво на финансиране системно да се оценява и намалява за всички участници. При първите две покани за представяне на предложения изискването за съответствие на финансирането доведе до значително намаление на възстановяването на директни разходи: за големите предприятия участието на СП ГКВ спадна от 50 % на 33 %, а за МСП и научноизследователските органи — от 75 % на 50 %.

Посочените нива на финансиране са значително по-ниски от тези за 7РП (включително Програмата за европейски екологични автомобили за задвижваните с акумулаторна батерия електрически превозни средства), както и от тези за програмите за научноизследователска и развойна дейност в областта на горивните клетки и водорода извън Европа. Ниският процент на финансиране и финансовата и икономическата криза, които засягат промишления сектор в областта на посочените бъдещи технологии, водят до настоящата степен на участие в действията на СП ГКВ, която е по-ниска от първоначалните очаквания. Ако тази тенденция се задържи, може да се

---

¹ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

очаква както промишлеността, така и научноизследователските среди да загубят интерес.

Освен това се окуражават и, в някои случаи, очакват вноски в проектите от национални и регионални източници от публичния сектор. Действащият регламент обаче не отчита това. В новия текст се посочва, че съответствието на финансирането от ЕС дава възможност да се вземат предвид не само собствената вноска на промишлеността, но и тази на другите юридически лица, които участват в дейностите.

Тъй като в случай на повторно недостатъчно съответствие Комисията първо анализира ситуацията и после решава какви да са съответните мерки, които трябва да бъдат предприети, в член 12, параграф 7, втора алинея от приложението към Регламент (ЕО) № 521/2008 „Комисията намалява [...]“ се изменя с „Комисията може да намали [...]“.

Освен това промишлената и научноизследователската група са длъжни да плащат своите парични вноски в бюджета на СП ГКВ за покриване на текущите разходи „предварително, преди началото на всяка финансова година“. Във финансовото споразумение между Комисията и СП ГКВ, установено след създаването на СП ГКВ, се предвижда самата Комисия да плаща единствено на траншове през финансовата година. Справедливо е двете групи да се ползват със същите условия.

Понастоящем нивото на финансиране се определя след всяка оценка. Въвежда се възможността за уточняване на минималното ниво на финансиране за дадена покана за представяне на предложения, за да се увеличи степента на необходимата за бенефициерите предвидимост.

Целта на предложението е разпоредбите да се адаптират към горепосочените условия.

- **Общ контекст**

ГКВ технологиите представляват обещаващ и дългосрочен енергиен вариант, който може да се използва във всички сектори на икономиката и предлага широк спектър от ползи за енергийната сигурност, транспорта, околната среда и ресурсната ефективност. Очаква се те да изиграят важна роля за прехода на ЕС към общество с ниски емисии на парникови газове и за постигането на целта емисиите на парникови газове да се намалят с повече от 85 % до 2050 г.

ГКВ технологиите предоставят на крайния ползвател разнообразни приложения: i) стационарни, например за производство на електроенергия и/или топлина; ii) транспортни, например за задвижване на пътни превозни средства, автобуси и влакове; и iii) мобилни, например за хранване на преносими компютри и мобилни телефони. През последните години ГКВ секторът отбеляза значителен напредък както по отношение на технологичното развитие във всички посочени области на приложение, по-специално що се отнася до подобряването на резултатите, така и за намаляване на разходите.

Така например направено наскоро обстойно проучване на база на фактически данни от транспортния сектор, в който има най-голяма пазарна прозрачност и потенциал за намаляване на емисиите на парникови газове, сочи, че електрическите превозни средства, задвижвани от горивни клетки (ЕПСЗГК), и превозните средства, задвижвани с акумулаторна батерия (ПСЗАБ), притежават значителен потенциал за намаляване на местните емисии и емисиите на CO₂ и че към 2025 г. и двете възможности ще се

превърнат в жизнеспособни и допълващи алтернативи на традиционните превозни средства, задвижвани от двигатели с вътрешно горене (ДВГ), като при наличие на подходящи данъчни облекчения и/или стимули това може да стане и по-рано. Според данните от проучването през следващите десетилетия разходите по инфраструктурата за доставяне на водородно гориво и за продажбата му на дребно ще представляват 5 % от общата цена на ЕПСЗГК (по 1 000—2 000 EUR на кола), което е съпоставимо с изграждането на инфраструктура за зареждане на ПСЗАБ и на хибриди с възможност за включване към електрическата мрежа (ХВВЕМ) и оправдава изграждането на специална инфраструктура за водородно гориво.

С оглед на това да се възползваме пълноценно от ГКВ технологиите, все още има нужда от постоянна и твърда обществена подкрепа и придружаващи политически мерки, за да се преодолеят оставащите технологични, икономически и институционални пречки за широкото им навлизане на пазара. Независимо от финансовата криза основните конкуренти на ЕС в тази област — САЩ, Япония, Южна Корея и Китай, продължават да полагат всеотдайни усилия за преодоляване на тези пречки чрез програми за научноизследователска и развойна дейност, политически мерки и маркетинг.

Съществуващи разпоредби в областта на предложението

Има още четири съвместни предприятия, създадени съгласно член 187 от ДФЕС (предишен член 171 от ДЕО): CLEAN SKY, IMI, ARTEMIS и ENIAC. Разпоредбите за всяко съвместно предприятие са съобразени със спецификата на областта, в която осъществява своята дейност.

Съгласуваност с други политики и цели на Съюза

Като една от инициативите, започнати през януари 2007 г. със съобщението „Енергийна политика за Европа“², Европейската комисия разработва „Европейски стратегически план за енергийните технологии“³ (План SET), за да насочва развитието на нововъведенията в областта на енергийните технологии през следващите десетилетия и с цел разработване на ефективни, нисковъглеродни технологии, в това число горивни клетки и водород, и постигане на по-устойчива енергийна система. Европейският парламент прие писмена декларация⁴ през май 2007 г., в която институциите на ЕС се призовават да подкрепят технологиите в областта на горивните клетки и водорода за мобилни, стационарни и транспортни приложения чрез партньорство със заинтересовани региони и градове, МСП и организации на гражданското общество.

Предложеният регламент на Съвета е съгласуван с политиките на ЕС в областта на научните изследвания. Той е в съответствие и с възобновената стратегия от Лисабон⁵ и с целите от Барселона за инвестиране от страна на ЕС на 3 % от неговия БВП в областта на научноизследователската и развойната дейност до 2010 г. Седмата рамкова

---

² „Енергийна политика за Европа“; COM(2007) 1 окончателен; 10.1.2007 г.

³ Към европейски стратегически план за енергийните технологии; COM(2006) 847 окончателен; 10.1.2007 г.

⁴ Писмена декларация в съответствие с член 116 от правилника на ЕП относно създаването на „зелена“ водородна икономика и трета индустриална революция в Европа чрез партньорство със заинтересовани региони и градове, МСП и организации на гражданското общество, Европейски парламент 0016/2007, май 2007 г.

⁵ COM(2005) 24.

програма за периода 2007—2013 г. (7РП) играе важна роля за постигането на тези цели в Европа. Програмата е израз и на единодушието, че Европа трябва да удвои усилията си, за да подобри възвращаемостта на своите инвестиции в НИТРС с цел да разполага с нужните средства за една конкурентоспособна и динамична икономика, основана на знанието.

Настоящата инициатива е част от цялостна и амбициозна стратегия на ЕС, насочена към преодоляване на изоставането в областта на иновациите, която включва предложението за създаване на Европейски институт за технологии.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Допитване до заинтересованите страни и използване на експертен опит

НЕ СЕ ПРИЛАГА

Оценка на въздействието

НЕ СЕ ПРИЛАГА

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Обобщение на предлаганите мерки

Предложението представлява регламент на Съвета за изменение на Регламента на Съвета за създаване на съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“.

Правно основание

Правното основание на предложението е член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Субсидиарност и пропорционалност

НЕ СЕ ПРИЛАГА

Избор на инструмент

Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В сравнение с бюджета, приет първоначално за посочения регламент на Съвета, не са налични никакви финансови отражения. Предлаганите изменения ще способстват за усвояването накрая на предвидения бюджет.

Вноската на ЕС на обща стойност 470 милиона EUR ще бъде от следните бюджетни редове, предвидени за специална програма „Сътрудничество“ по 7РП: „Енергетика“;

„Нанонауки, нанотехнологии, материали и нови производствени технологии“;
„Транспорт (включително въздухоплаване)“ и „Околна среда“ (включително
„Изменение на климата“) в ГД „Научни изследвания и иновации“, както и „Транспорт“
в ГД „Транспорт“ и „Енергетика“ в ГД „Енергетика“.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

[...]

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 521/2008 за създаване на съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“
(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 187 и 188 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент⁶,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁷,

като има предвид, че:

- (1) Съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ (СП ГКВ) беше създадено на 30 май 2008 г. от неговите учредители, промишлената група и Комисията.
- (2) Научноизследователската група стана член на СП ГКВ на 14 юли 2008 г. Посочената група допринася за целите на СП ГКВ както с финансово участие, така и с апортни вноски. Предвид особения състав на СП ГКВ, неговия правилник и естеството, целите и обхвата на неговите дейности членовете на научноизследователската група могат да се възползват от постигнатите резултати подобно на членовете на промишлената група. Следователно е обосновано апортните вноски и на промишлената група, и на научноизследователската група да се считат за съответстващи на финансиране.
- (3) Предвид членството на научноизследователската група в съвместното предприятие е целесъобразно да се счита, че апортните вноски на научноизследователските организации, в това число университети и научноизследователски центрове, съответстват на вноската на Общността по смисъла на член 12, параграф 3 от устава.
- (4) СП ГКВ функционира повече от две години, през които беше завършен целият цикъл на работа, включващ публикуване на покани за подаване на предложения, оценка на предложенията, договаряне на финансирането и сключване на

---

⁶ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства. Натрупаният през този период опит показва, че максималното ниво на финансиране по проекти за СП ГКВ трябваше да се намали значително за всички участници. В резултат на това участието в действията на СП ГКВ се оказва значително по-слабо от първоначалните очаквания.

- (5) В съответствие с член 26 от приложението към Регламент (ЕО) № 521/2008 за създаване на съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“⁸ управителният съвет одобри измененията на същия регламент.
- (6) Възможността апортните вноски на всички участващи в дейностите юридически лица да се считат за съответстващи на финансиране би довела до признаване на членството на научноизследователската група и до подобряване на нивото на финансиране, като същевременно продължават да се спазват основният принцип на съответствие и изискването съкращенията във финансирането да се прилагат по справедлив и балансиран начин по отношение на различните видове участници.
- (7) Текущите разходи на програмната служба на съвместното предприятие следва да се покриват от трите му члена. Целесъобразно е да се предвиди еднакъв график за плащанията за всички членове на съвместното предприятие.
- (8) Комисията следва да разполага с известна гъвкавост по отношение на мерките в случай на недостатъчно съответствие.
- (9) Понастоящем нивото на финансиране се определя след всяка оценка на получените предложения. С цел бенефициерите да могат да изчисляват размера на евентуалното финансиране следва да се предвиди възможност за уточняване на минималното ниво на финансиране в поканата за представяне на предложения.
- (10) С оглед на гореизложеното Регламент (ЕО) № 521/2008 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 521/2008 се изменя съгласно приложението към настоящия регламент.

Член 2

Независимо от разпоредбите на член 12, параграф 3 от приложението към Регламент (ЕО) № 521/2008, изменящият регламент не засяга правата и задълженията, произтичащи от споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства и от други договори, сключени от съвместното предприятие преди датата на влизане в сила на

---

⁸ ОВ L 153, 12.6.2008 г., стр. 1.

настоящия регламент. По-специално той не засяга посочените в тях горни граници за финансиране.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Точка 3, буква а) от приложението обаче се прилага от 14 юли 2008 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ

Регламент (ЕО) № 521/2008 се изменя, както следва:

1. Член 6 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Съвместното предприятие ГКВ може да разполага със собствен капацитет за вътрешен одит.“

Приложението към Регламент (ЕО) № 521/2008 се изменя, както следва:

2. Член 2 се изменя, както следва:

а) Първото и второто тире от параграф 2 се заменят със следния текст:

„— осигурява в съответствие с член 12 от посочения устав предварителното внасяне в брой на своя дял от средствата за съвместното предприятие ГКВ за покриване на 50% от текущите разходи на съвместното предприятие ГКВ и прехвърлянето на тези средства към бюджета на съвместното предприятие ГКВ на договорени траншове;

— следи вноската на промишлеността за осъществяване на НИТРДД, финансирани от съвместното предприятие ГКВ, заедно с вноските на другите бенефициери да е най-малкото равна на вноската на Съюза;“

б) Четвъртото тире от параграф 3, втора алинея се заменя със следния текст:

„— осигурява в съответствие с член 12 от посочения устав предварителното внасяне в брой на своя дял от средствата за съвместното предприятие ГКВ за покриване на 1/12 от текущите разходи на съвместното предприятие ГКВ и прехвърлянето на тези средства към бюджета на съвместното предприятие ГКВ на договорени траншове.“

3. Член 12 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Разходите за дейността на съвместното предприятие ГКВ се покриват чрез финансова вноска от Съюза и чрез апортни вноски от юридическите лица, които участват в дейностите. Вноската на участващите юридически лица е най-малкото равна на финансовата вноска на Съюза.

Постъпленията се третират в съответствие с Правилника за участие, определен с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.)⁹, Настоящата разпоредба се прилага от датата, на

---

⁹ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

която научноизследователската група стане член на съвместното предприятие ГКВ.“

б) Параграф 7 се изменя, както следва:

і) Първата и втора алинея се заменят със следния текст:

„Ако от оценката се установи, че апортната вноска от участващите юридически лица не достига изискваното ниво, през следващата година Комисията може да намали своята вноска.

Ако се установи, че апортната вноска от участващите юридически лица не достига изискваното ниво през две последователни години, Комисията може да предложи на Съвета да прекрати съвместното предприятие ГКВ.“

4. В член 15 се добавя следният параграф 4:

„4. Управителният съвет може да реши да определи минимално ниво на финансиране за всяка категория участници по дадена покана за представяне на предложения.“

ПРАВЕН ФИНАНСОВ РАЗЧЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА

Настоящото предложение за изменение няма отражение върху бюджета на ЕС.

(член 28 от Финансовия регламент и член 22 от Правилата за прилагане)]